

В цьому дослідженні ми намагалися знайти резерви підвищення рівня професіоналізму студентів засобами історії педагогіки; шляхи активізації пізнавальної діяльності; визначити умови використання історико-педагогічного матеріалу в професійній підготовці майбутніх педагогів.

Аналіз учбової програми з історії педагогіки і практики проведення учбових занять дозволяє дійти висновку, що результативність цієї дисципліни в професійному становленні майбутніх вчителів значно зростає:

якщо привести зміст цього курсу у повну відповідність до вимог педагогічної професії, системної побудови учбового процесу, принципів реалізації міжпредметних зв'язків, оновлення змісту на основі народності та досягнень історико-педагогічної думки України;

осучернівувати методіку викладання шляхом використання активних форм і методів проведення семінарських занять, широкого впровадження проблемного методу в лекційному курсі;

надати учбовим заняттям особливий характер, тобто навчити студентів умінню бачити в процесі вивчення історії педагогіки перспективу свого професійного росту, застосовувати знання в роботі, використовувати історико-педагогічний матеріал для розвитку професійного мислення і інтелекту майбутнього вчителя;

практикувати в учбовому процесі проведення дискусій, постановку проблемних запитань і створення різноманітних ситуацій з рішенням педагогічних задач;

забезпечити активну участь студентів в учбово-дослідницькій роботі, де головну роль грає виконання творчих завдань та оволодіння методикою наукового пошуку.

Наслідки проведеного дослідження дозволяють стверджувати, що оновлення програмного матеріалу курсу історії педагогіки та використання активних форм і методів проведення учбових занять сприятимуть значному підвищенню зацікавленості студентів історико-педагогічною спадщиною, розширенню та поглибленню професійно-педагогічного світогляду, розвитку педагогічного мислення, активізації професійної позиції майбутніх вчителів.

Л.В. Григоренко
/Криворізький педінститут/

САМОСТІЙНА РОБОТА У ВУЗІ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Успішне вирішення задач, які стоять перед сучасною школою,

неможливе без подальшого пошуку засобів удосконалення рівня професіоналізму випускників педвузу.

Аналіз вузівської практики дозволяє говорити і про те, що не всі складові вузівського процесу /учбові заняття, педпрактика, самостійна робота/ ефективно використовуються в професійному становленні майбутніх вчителів. Особливо багато формалізму в організації самостійної роботи студентів, яка нерідко зводиться до самостійного вивчення конспектів лекцій, підручників, навчальних посібників, додаткової літератури.

Дослідна робота, яка проводилась на базі Криворізького пединституту, показала, що ефективність самостійної роботи в професійному становленні студентів значно зростає, якщо оптимізувати її компоненти:

організаційний /визначення раціонального співвідношення часу, відведеного на обов'язкові заняття та самоосвіту студентів; усунення стихійності, накладок в щоденній роботі вузу; створення служби, яка забезпечує режим самостійної роботи та інше/;

змістовний /визначення об'єму самостійної роботи на кожному курсі, дози інформації для самостійного вивчення на кожен день, тиждень, семестр відповідно до можливостей та здібностей кожного студента; розробка системи завдань по формуванню у майбутніх вчителів навичек раціональної розумової діяльності та розвиток необхідних професійно значимих якостей їх особистості/;

контрольовий /забезпечення контролю, який дозволяє дати своєчасну оцінку стану навчальної роботи в цілому, виявити існуючі недоліки та труднощі в процесі самостійної роботи, допомогти прийняти відповідні заходи в подоланні труднощів, які виникають; використання його різноманітних форм /визивні, групові, індивідуальні консультації/; постановка контрольних запитань на початку лекції з метою виявлення, як засвоєні основні поняття попередньої лекції; перевірка конспектів та співбесіда з прочитаного; звіт активу групи та окремих студентів про самостійну роботу на засіданнях кафедри та інше/.

Було встановлено, що позитивні результати в стимулюванні виховних можливостей самостійної роботи досягаються реалізацією системи заходів, які забезпечують професійне самокизначення студентів, починаючи з першого курсу, а саме:

конкретизація моделі особистості сучасного вчителя;

формування педагогічних переконань через зміст навчальної інформації, яка засвоюється в процесі самостійної роботи студентів різних курсів;

навчання різноманітних методів та засобів пізнавальної діяльності, які спрямовані на розвиток педагогічного мислення;

розробка системи завдань, виконання яких забезпечувало б не тільки розширення професійно-педагогічного кругозору, поглиблення системи науково-педагогічних знань, а й розвиток у студентів властивостей та якостей, які притаманні особистості сучасного учителя;

виділення основних компонентів роботи над собою, які забезпечують професійне становлення майбутнього вчителя з урахуванням його індивідуальних особливостей, педагогічних нахилів та здібностей.

І.Д.Камчугова / Криворізький
педагогічний інститут/

ПЕРІОДИЧНА ПРЕСА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Найважливіший компонент світогляду майбутнього вчителя - особистий аспект. Гуманізація вищої школи, відродження та розвиток духовного потенціалу українського народу створюють міцну основу для корінної ломки уявлень в галузі суспільного життя.

Реалізація принципово нових підходів в освіті - від "культу знань" до "культу осмислення", підвищення гуманітарного та творчого потенціалу особи потребує від викладача постійного пошуку, ініціативи.

Ефективним засобом підвищення рівня професійної підготовки майбутнього вчителя виступає періодична преса. Публікації органічно "вписуються" в навчальний та виховний процес у вузі, їх можна використовувати в будь-який зручний час, неодноразово повертатися до них.

Під час роботи з періодичною пресою не можна не враховувати, що багато публікацій заполітизовані, висвітлюють ті чи інші проблеми тенденційно, однобічно. Викладач повинен оперативне дати відповідь на питання студентів, прокоментувати оцінки, факти, висновки, які містяться в публікаціях. Матеріали періодичної преси не можуть замінити наукових робіт, які підготовлені з врахуванням